

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

20-03-2006

Forordning om anvendelse af EF-Traktatens art. 87 og 88 på medlemsstaternes regionale investeringsstøtte (KOM nr. foreligger ikke)

Grundnotatet sendes tillige til Folketingets Erhvervsudvalg.

Resumé

Kommissionen har udarbejdet et udkast til en *forordning om anvendelse af EF-Traktatens art. 87 og 88 på medlemsstaternes regionale investeringsstøtte*, der er sendt i høring blandt medlemslandene. Det fremgår bl.a. heraf, at det skal være muligt at tildele regionalstøtte uden at anmelde dette til Kommissionen, såfremt visse betingelser er opfyldt. Kommissionen har kompetence til at udstede en gruppefritagelse for støtte tildelt i overensstemmelse med regionalstøttekortet.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen har givet udtryk for, at bestemmelserne om regionalstøtte skal være en del af en ny supergruppefritagelsesforordning, der skal samle de eksisterende gruppefritagelsesforordninger og visse rammebestemmelser. Det fremgår således af Kommissionens handlingsplan af 15. juni 2005, at retningslinjerne for forskning og udvikling, miljøbeskyttelse og regionaludvikling samt de eksisterende gruppefritagelsesforordninger for små og mellemstore virksomheder, uddannelse og beskæftigelse, skal samles i en gruppefritagelse. Kommissionen er endnu ikke kommet med et konkret forslag til en sådan gruppefritagelsesforordning.

Kommissionen har derimod udarbejdet et udkast til en *forordning om anvendelse af EF-Traktatens art. 87 og 88 på medlemsstaternes regionale investeringsstøtte*, der er sendt i høring blandt medlemslandene.

Det bemærkes, at Kommissionen ikke er juridisk forpligtet til at tage højde for medlemslandenes bemærkninger og ønsker, jf. Rådets forordning af 7. maj 1998 om anvendelse af artikel 92 og 93 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab på visse former for horisontal statsstøtte (994/98), art. 1, stk. 1, litra b.

Hvad er omfattet af forordningen:

Forordningen finder anvendelse på gennemsigtige regionale investeringstøtteordninger¹, der skal betragtes som statsstøtte i EF-Traktaten art. 87, stk. 1's forstand. Dog er fiskerisektoren, skibsbygningssektoren, kul- og stålindustrien samt kunstfiberindustrien undtaget. Endvidere er visse landbrugsprodukter- og aktiviteter² samt støtte til eksportrelateret aktivitet undtaget.

Såfremt støtten falder ind under forordningen, skal den ikke anmeldes til Kommissionen i henhold til traktatens art. 88, stk. 3. Falder støtten ikke ind under forordningen, skal den anmeldes. Støtten vil blive vurderet på grundlag af kriterierne i Fællesskabets retningslinjer for statsstøtte med regionalt sigte for 2007-13.

Betingelser for fritagelse:

Hvis en regional støtteordning opfylder samtlige betingelser i forordningen og samtidig indeholder en udtrykkelig henvisning til forordningen, er den som tidligere nævnt fritaget for anmeldelsespligten i traktatens art. 88, stk. 3.

Støtte til initialinvesteringer³

Støtte til initialinvesteringer er undtaget fra anmeldelsespligten i henhold til traktatens art. 88, stk. 3, hvis støtten ydes i regionalstøtteberettigede områder som fastlagt i det godkendte regionalstøttekort for den pågældende medlemsstat for perioden 2007-13, og bruttostøtteintensiteten ikke overstiger det regionalstøtteleft, der gælder på investeringstidspunktet. Støtten kan forhøjes, hvis der er tale om støtte til SMV.

Herudover skal støtten opfylde en række betingelser, herunder at investeringerne skal forblive i den støttemodtagende region i mindst 5 år efter investeringsarbejdets afslutning eller 3 år for SMV's vedkommende. Støtteberettigede immaterielle aktiver må udelukkende udnyttes i den virksomhed, der modtager regionalstøtten, de skal være afskrivningsberettigede, de skal være erhvervet fra tredjemand på markedsvilkår, og de skal være opført blandt virksomhedens aktiver og forblive i virksomheden i mindst 5 år eller

¹ Ved "gennemsigtige regionale investeringsstøtteordninger", forstås regionale investeringsstøtteordninger, hvor det er muligt på forhånd at beregne bruttosubventionsækvivalenten nøjagtigt som en procentdel af de støtteberettigede udgifter, uden at det er nødvendigt at foretage en risikovurdering.

² Forordningen kan ikke anvendes på fiskeri og akvakultursektoren og ej heller primærproduktion inden for landbrugssektoren samt forarbejdning og afsætning af visse mælkeerstatninger. Derimod vil den kunne anvendes på forarbejdning og afsætning af landbrugsprodukter.

³ Ved initialinvesteringer forstås bl.a. en investering i materielle og immaterielle aktiver i forbindelse med oprettelse af en ny virksomhed samt en uafhængig investors overtagelse af anlægsaktiver, hvis disse anlægsaktiver er knyttet til en virksomhed som ellers ville være blevet lukket eller er blevet lukket.

3 år for SMV's vedkommende. Endelig skal støttemodtageren yde et finansielt bidrag på mindst 25% af de støtteberettigede omkostninger.

Støtte, der skal anmeldes til Kommissionen på forhånd

Forordningens art. 7 omhandler adskillige former for støtte, som ikke er fritaget for anmeldelse. Sådant støtte, der ikke er fritaget for anmeldelse, er :

- uigennemsigtige regionale investeringsstøtteordninger
- regionale støtteordninger, der er målrettet bestemte sektorer (støtte til turisme anses ikke for at være målrettet bestemte sektorer)
- driftsstøtte og støtte til nyoprettede små virksomheder
- regionalstøtte til store investeringsprojekter⁴ i henhold til eksisterende støtteordninger, hvis det samlede støttebeløb overstiger 75% af den maksimumsstøtte, der kan ydes til en investering med støtteberettigede udgifter på 100 mio. EUR i henhold til det standardstøtteloft, der gælder for store virksomheder i det godkendte regionalstøttekort på det tidspunkt, hvor støtten ydes (art. 7, nr. 4)
- ad-hoc regionalstøtte, der ikke ydes i henhold til nogen støtteordning, uden at dette dog påvirker anvendelsen af art. 6⁵ i forordning (EF) nr. 70/2001 om anvendelse af TEF art. 87 og 88 på statsstøtte til SMV
- investeringsstøtte til en støttemodtager, der ikke har efterkommet et krav om tilbagebetaling af ulovlig statsstøtte.

Støtteansøgning samt kumulering

Fritagelsen gælder kun for støtte i henhold til regionale investeringsstøtteordninger, hvis støttemodtageren har indgivet en støtteansøgning og den myndighed, der er ansvarlig for forvaltningen af ordningen, med forbehold af en nærmere efterprøvning skriftligt har bekræftet, at projektet principielt opfylder de betingelser for støtteberettigelse, der er fastsat i ordningen, inden arbejdet med projektet påbegyndes. Hvis arbejdet påbegyndes, inden betingelserne i denne artikel er opfyldt, mister hele projektet retten til regionalstøtte.

Støtte, der fritages ved forordningen, må ikke kumuleres med nogen anden form for støtte, hvis en sådan kumulering medfører en støtteintensitet, der er

⁴ Et stort investeringsprojekt er en initialinvestering i anlægskapital med støtteberettigede udgifter på over 50 mio. EUR, beregnet til priser og valutakurser, der er gældende på det tidspunkt, hvor støtten ydes.

⁵ Art. 6 vedrører individuel støtte, der ikke er fritaget for anmeldelsespligten, når den overstiger visse tærskelværdier.

højere end den i forordningen fastsatte sats. Dette gælder ligeledes for kumulering med de minimis-støtte i forbindelse med de samme støtteberettigede udgifter eller investeringsprojekter.

Gennemsigtighed og tilsyn:

Når en støtteordning eller individuel støtteforanstaltning, der er i overensstemmelse med forordningen, skal gennemføres, skal medlemsstaten forinden give Kommissionen oplysning herom. Endvidere skal medlemsstaten føre detaljerede fortegnelser over de støtteordninger, der er fritaget i henhold til forordningen, samt udarbejde årlige rapporter om anvendelsen af forordningen. Endelig skal medlemsstaterne offentliggøre de støtteordninger, der falder ind under forordningens anvendelsesområde.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om sagen.

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen forholder sig i forslaget ikke nærmere til nærhedsprincippet. Det er regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Kommissionen har kompetence til at udstede en gruppefritagelse for støtte tildelt i overensstemmelse med regionalstøttekortet, jf. Rådets forordning af 7. maj 1998 om anvendelse af art. 92 og 93 i traktaten om oprettelse af det Europæiske Fællesskab på visse former for horisontal statsstøtte (994/98), art. 1, stk. 1, litra b.

4. Gældende dansk ret

Der findes ikke dansk ret på området i form af love eller bekendtgørelser.

5. Høring

Forslaget har været sendt i høring i EU-specialudvalget for konkurrence og vækst. Dansk Industri, Landbrugsraadet og Arbejderbevægelsens Erhvervsråd har afgivet bemærkninger.

Landbrugsraadet har tilkendegivet, at det kan tilslutte sig ønsket om en regelforenklning i det omfang det sikres, at statsstøtten er målrettet og ikke fordrejer konkurrencen i EU i unødigt omfang. *Dansk Industri* har anført, at det er centralt, at en øget decentralisering ikke skader gennemsigtigheden og effektiviteten af kontrollen med statsstøtten i det indre marked, og at det er vigtigt, at fordele og ulemper balanceres rigtigt. *Dansk Industri* har endvidere påpeget, at det er nødvendigt at give Kommissionen de redskaber der skal til, for at sikre større gennemsigtighed, overvågning og kontrol i de enkelte medlemslande. *Arbejderbevægelsens Erhvervsråd* finder det hensigtsmæssigt, at visse former for regionale støtteordninger samles i en gruppefritagelse, men at det er vigtigt, at Kommissionen bevarer sin fulde kompetence til at skride ind over for alle typer af støtteordninger og håndhæver en effektiv statsstøttekontrol, ligesom gennemsigtigheden bør øges mest muligt.

6. Andre landes holdninger

Det forventes, at der vil være en overvejende positiv indstilling blandt medlemslandene til forslaget om at lade visse regionale støtteordninger indgå i en gruppefritagelse, og dermed være fritaget fra anmeldelseskravet.

7. Foreløbig dansk holdning

Danmark finder det positivt, at visse former for regionale støtteordninger, i lighed med andre egnede støtteordninger, samles i en gruppefritagelse. Dels kan medlemslandene iværksætte sådanne støtteordninger uden at anmelde dem til Kommissionen, og dels kan Kommissionen frigøre ressourcer brugt på "rutinesager" til brug for de mest konkurrenceforvridende sager. Danmark finder det i den forbindelse afgørende, at en sådan ordning ikke fører til materielle lempelser i forhold til at yde statsstøtte, og at Kommissionen belyser, hvordan de nuværende gruppefritagelser administreres, herunder redegør for i hvilket omfang de bruges, og hvordan deres overholdelse håndhæves⁶. Opfyldes disse betingelser, og sikres der samtidig en generel stramning i Kommissionens kontrol af medlemsstaterne, kan Danmark støtte, at visse former for statsstøtte samles i en supergruppefritagelsesforordning.

8. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have samfundsøkonomiske konsekvenser.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser for erhvervslivet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

⁶ Danmark finder det relevant med en sådan redegørelse for at få et så fyldestgørende beslutningsgrundlag for en udvidelse af gruppefritagelserne som muligt. Dette skal ses i sammenhæng med, at Kommissionens uddelegering af kompetence til medlemsstaterne kun bør ske, såfremt Kommissionen er i stand til at udøve en passende kontrol af medlemsstaternes anvendelse af en sådan kompetence.